

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет фінансів та цифрових технологій
Кафедра кібернетики та прикладної математики

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від «21» 03 2024 № 7

Голова НМР Іван ШЕМЕЛИНЕЦЬ

**Робоча програма
навчальної дисципліни
«Цифрова економіка»**

для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
денної форми навчання

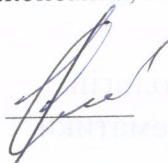
галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальність 051 Економіка
освітня програма «Економічна кібернетика»,

Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь – 2024

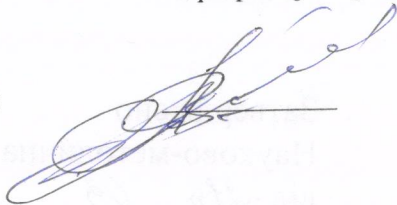
Робоча програма навчальної дисципліни «Цифрова економіка» складена на основі освітньо-професійних програм: «Економічна кібернетика» першого (бакалаврського) освітнього рівня, спеціальності 051 Економіка, затвердженої Вченою радою Університету 26.04.2021 року, протокол №5.

Укладач:

О.Сунцова, д.е.н., професор,
професор кафедри кібернетики та прикладної математики

Гарант освітньої програми

В.Лаговський, к.е.н., доцент

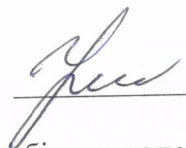
Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою кібернетики та прикладної математики, протокол від «15» січня 2024р. № 7.

Завідувач кафедри

В.В.Лаговський, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено Вченою радою Факультету фінансів та цифрових технологій, протокол від «13» лютого 2024р. № 7.

Голова Вченої ради Факультету фінансів та цифрових технологій

В.Корнеєв

Завідувач навчально-методичного відділу

І.Качур, к.біол.н, доцент

Реєстраційний № _____

ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри кібернетики та прикладної математики

Протокол від _____ 20__ р. № _____.

Укладач: О.О. Сунцова, професор, д.е.н., професор кафедри кібернетики та прикладної математики

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

Зміст

1. Передмова	4
2. Опис навчальної дисципліни	5
2.1. Компетентності і результати навчання	6
2.2. Пререквізити та постреквізити	7
2.3. Структура навчальної дисципліни	8
3. Програма навчальної дисципліни	13
4. Критерії оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти	18
5. Засоби діагностики результатів навчання	21
6. Форми та питання поточного та підсумкового контролю	21
7. Рекомендована література	23

1. ПЕРЕДМОВА

В умовах стрімких змін в Україні набуває особливого значення цифрова економіка (англ. Digital economy) — економіка, що базується на цифрових комп'ютерних технологіях. Все частіше «цифрова економіка» переплітається з традиційною економікою, роблячи чітке розмежування складнішим. Під цифровою економікою розуміють виробництво, продажі і постачання продуктів через комп'ютерні мережі. Сьогодні цифрова економіка зумовлює те, що лідерів ринку визначає не багаторічна історія успіху, не вартість нерухомості та активів, не кількість патентів чи доступ до капіталу, а здатність змінюватись та адаптувати свій бізнес до нових умов. Цифрові технології, що з'явилися протягом останнього десятиліття, допомагають знайти джерела підвищення ефективності та можливості стрімкого конкурентного розвитку підприємств. Водночас, вони вимагають змінити існуючі моделі управління, переформатувати комунікації, технології та організаційну структуру підприємств на основі нових цінностей, пріоритетів та орієнтирів, що ґрунтуються на партнерстві, клієнтоорієнтованості, інноваційності та синергії.

Тенденції змін, що відбуваються в сучасному світі, потребують від сучасного фахівця таких знань, умінь і навичок, які б давали можливість людині миттєво реагувати на зміни середовища, з одного боку, а з іншого – змогу витримувати морально-психологічний і соціально-культурний натиск соціуму. Уміння самоорганізувати себе при веденні цифрового бізнесу та при діджиталізації економічного життя у всіх сферах є нагальною потребою компетентного фахівця, основою його успішної професійної діяльності, запорукою особистісного зростання. Саме для цього виникла достатньо нова дисципліна цифрова економіка як цілеспрямоване та послідовне застосування наукових методів і практичних прийомів цифровізації економіки для свідомого управління власною кар'єрою та особистим життям. Головна мета полягає у тому, щоб максимально використовувати власні можливості, свідомо управляти ходом свого життя в цифрових реаліях нової економіки, долати перешкоди як у професійній, так і в особистій сфері, досягати успіху найефективнішим шляхом засобами діджиталізації.

У класичному розумінні цифрова економіка – це економіка, що базується на цифрових технологіях, яку ще називають інтернет-економікою, новою економікою, або веб-економікою. Науковці під цифровою економікою розуміють виробництво, продаж і постачання продуктів за допомогою інформаційно-комунікаційних мереж.

Саме тому, особливої актуальності серед майбутніх фахівців з економічної кібернетики набуває вивчення навчальної дисципліни «Цифрова економіка»

Мета навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти компетентностей щодо здійснення самоуправління, саморозвитку та засвоєння здобувачами вищої освіти основ цифрової економіки і застосування отриманих знань в управлінській та економічній діяльності різних сфер як на макро-, так і на мікрорівнях економіки.

Завдання навчальної дисципліни: збагачення здобувачів вищої освіти теоретичними знаннями та практичними навичками в межах даного курсу.

Методи навчання даної навчальної дисципліни: метод бесіди, проблемно-пошуковий метод, метод демонстрації.

Організація поточного та підсумкового контролю знань.

Контрольні заходи включають поточний і підсумковий контроль. Перевірка та оцінювання знань здобувачів вищої освіти проводиться в таких формах:

1. Оцінювання знань під час семінарських занять.
2. Проведення поточного та модульного контролю.
3. Проведення підсумкового контролю у вигляді диференційованого заліку.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Освітня програма «Економічна кібернетика». Група ЕКБ–21-1.

Показники	Характеристика навчальної дисципліни
	денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	
Модулів – 2	Рік підготовки:
Змістових модулів – 2	2-й
Загальна кількість годин – 90	Семестр
	4-й
	Лекції
	24 год.
	Семінарські
	20 год.
	Самостійна робота
	44 год.
	Індивід.-консультаційна робота:
	2 год.
	Форма підсумкового контролю: диференційований залік

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ОПП «Економічна кібернетика»,

<p>СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>СК7. Здатність застосовувати комп'ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.</p> <p>СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.</p> <p>СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.</p> <p>ФК 1 Здатність описувати і моделювати соціально- економічні системи.</p>	<p>ПРН 6. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).</p> <p>ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.</p> <p>ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.</p> <p>ПРН 10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.</p> <p>ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.</p> <p>ПРН 12. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.</p> <p>ПРН 16. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.</p> <p>ПРН 17. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.</p> <p>ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах.</p>
---	--

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОПП «Економічна кібернетика»

Передумовами для вивчення дисципліни є знання та вміння, набуті під час вивчення шкільного курсів: «Мова SQL та адміністрування БД і СД», «Системи промислових технологій в галузях економіки».

Навчальна дисципліна є базовою для вивчення навчальних дисциплін «Дослідження операцій», «Економічна кібернетика», «Штучні нейронні мережі в моделюванні, прогнозуванні та аналізу даних», «Прогнозування соціально-економічних процесів», Економічна кібернетика II».

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

денна форма навчання

№ п/п	Змістові модулі	Кількість годин				
		Лекції (год.)	Семінари (практ. та лаборат.) заняття (год.)	Інд.-конс. робота під керівництвом викладача (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ I = 1 заліковий кредит (45 год.)						
Змістовний модуль 1. Цифровізація економічних процесів						
Т. 1	Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами	2	2	-	5	9
Т. 2	Тренди та ризики цифрової економіки	2	2	-	6	10
Т. 3	Вимірювання цифрової трансформації в цифровій економіці	4	2	-	4	10
Т. 4	Індустрія 4.0	2	2	-	4	8
Т.5	Цифрова економіка і ринок праці	2	2	-	4	8
Всього по модулю:		12	10	-	23	45
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
МОДУЛЬ II = 1 заліковий кредит (45 год.)						
Змістовний модуль 2. Електронний бізнес						
Т. 6	Управління та вимірювання цифрового ризику в бізнесі	2	2	-	5	9
Т. 7	Практики он-лайн торгівлі та рейтинги споживачів і оглядів	2	2	-	5	9
Т. 8	Ефект нульового рейтингу в цифровій економіці	2	2	2	4	10
Т. 9	Особливості розвитку інформаційних систем керування суб'єктами господарювання за умови цифрової економіки	2	2	-	4	8
Т. 10	Цифрові стратегії бізнесу, Е-бізнес	4	2	-	3	9
Всього по модулю:		12	10	2	21	45
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40хв.)						
Форма підсумкового контролю – диференційований залік						
Разом годин з курсу:		24	20	2	44	90

РЕЙТИНГ-ПЛАН

Денна форма навчання

Години	Тема	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Модуль І ЗМ1.Цифровізація економічних процесів (Т.1-Т.5)				
2	Т.1. Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 2. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки. ПРН 3. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.	3
2	Т.2. Тренди та ризики цифрової економіки	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 4. Усвідомлювати основні особливості сучасної світової та національної економіки, інституційної структури, напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави.	3
4	Т.3. Вимірювання цифрової трансформації в цифровій економіці	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 6. Застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування пропозицій та прийняття управлінських рішень різними економічними	3

			агентами (індивідуумами, домогосподарствами, підприємствами та органами державної влади).	
2	Т.4. Індустрія 4.0	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач. ПРН 9. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.	3
2	Т.5. Цифрова економіка і ринок праці	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 10. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.	3
	Т.1-Т.5	Проміжний модульний контроль	Контрольна робота	5
	Усього за модулем І			20
Модуль ІІ ЗМ2. Електронний бізнес (Т.6-Т.10)				
2	Т.6. Управління та вимірювання цифрового ризику в бізнесі	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 11. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.	3

2	Т.7. Практики он-лайн торгівлі та рейтинги споживачів і оглядів	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 14. Виконувати міждисциплінарний аналіз соціально-економічних явищ і проблем в однієї або декількох професійних сферах з врахуванням ризиків та можливих соціально-економічних наслідків.	3
2	Т.8. Ефект нульового рейтингу в цифровій економіці	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 16. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.	3
2		Індивідуально-консультативна робота	ПРН 17. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.	5
2	Т.9. Особливості розвитку інформаційних систем керування суб'єктами господарювання за умови цифрової економіки	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 19. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів	3

			розвитку економічної науки. ПРН 21. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.	
4	Т.10. Цифрові стратегії бізнесу, Е-бізнес	Лекція		0
2		Семінарське заняття	ПРН 22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об'єктами, та у невизначених умовах. ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення	3
	Т.6-Т.10	Проміжний модульний контроль	Контрольна робота	5
	Усього за модулем II			25
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
	Підсумковий контроль		Диференційований залік	50
Усього за семестр				100

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Цифровізація економічних процесів

Тема 1. Цифрова економіка: зміна цінностей та орієнтирів управління підприємствами

План лекційного заняття

1. Поняття цифрової економіки.
2. Індекси цифрової економіки.
3. Основні принципи цифровізації.
4. Цифрові технології, їх типізація та види.
5. Цифрові продукти та послуги.

План семінарського заняття

1. Наукова організація цифрової економіки та її вплив на становлення нової економічної системи.
2. Зв'язок цифрової економіки з іншими науками.
3. Підвищення ефективності управління підприємством на основі застосування форм і методів цифрової економіки.
4. Свідоме управління своєю професійною діяльністю з використанням он-лайн функцій цифровізації бізнес-процесів.
5. Підвищення рівня креативності під час вирішення економічних завдань із використанням функцій цифрової економіки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Цифрові продукти та послуги в економічному середовищі.
2. Що є загальною закономірністю проектів цифрової економіки?
3. Які цифрові технології, продукти і послуги ви можете описати?
4. Основні принципи цифровізації
5. Ключові напрями трансформації організаційних механізмів при цифровій економіці
6. Вимоги до використовуваних інформаційних технологій

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність цифрової економіки та її цілі.
2. Дайте загальну характеристику сучасним науковим поглядам на сутність цифрової економіки.
3. Розкрийте сутність основних складників цифрової економіки.
4. Як визначити основні індекси цифрової економіки?
5. Розкрийте сутність основних принципів цифровізації.
6. Розкрийте сутність цифрових технологій.
7. Розкрийте сутність концепцій цифрової економіки.
8. Які типи цифрових технологій використовуються в бізнесі останнім часом?
9. Розкрийте сутність сучасних концепцій діджиталізації бізнесу.
10. Назвіть основні функції цифрової економіки.

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 2. Тренди та ризики цифрової економіки

План лекційного заняття

1. Сутність треду та ризику цифрової економіки.
2. Методи аналізу тренду та ризику цифрової економіки.
3. Методи управління часом при діджиталізації бізнес-процесів.

План семінарського заняття

1. Часова компетентність тредну цифрової економіки та її основні компоненти.
2. Визначення ризику цифрової економіки. Кібер-ризик та кібер-атаки в бізнесі.

3. Програмне забезпечення захисту цифрових атак в бізнесі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Три типи дій, які тією чи іншою мірою застосовуються або обговорюються для пом'якшення майбутнього шоку від впровадження елементів діджиталізації у бізнес.

2. Доведення потреби оволодіння навичками цифровізації бізнесу людей з високим рівнем відповідальності та самодисципліни.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає головна мета визначення тренду та ризику цифрової економіки?

2. Охарактеризуйте цифрову безпеку в бізнесі.

3. Розкрийте особливості методів аналізу тренду цифрової економіки.

4. Розкрийте особливості визначення рівня ризику цифрової економіки.

5. Дайте характеристику методу щоденного обліку ризику цифровізації бізнес-процесів (за допомогою таблиць Excel).

6. Визначте особливості застосування ABC-хронометражу для інвентаризації часу, витраченого на оцінку ризику в цифровій економіці. 7.

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 3. Вимірювання цифрової трансформації в цифровій економіці

План лекційного заняття

1. Дорожня карта для вимірювання цифрової трансформації.

2. Вартість в цифровій економіці.

3. Методологія DESI.

План семінарського заняття

1. Міжнародна торгівля та ІКТ-сервіси.

2. Глобальні наслідки впливу цифрових платформ і методи оцінювання цифрової трансформації.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Визначення ролі і впливу цифрових технологій на продуктивність бізнесу.

2. Визначення переваг та недоліків методології DESI.

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність переходу на цифровий інструментарій.

2. Наведіть приклади визначення вартості в цифровій економіці.

3. Які глобальні наслідки зростаючого впливу цифрових платформ

4. Охарактеризуйте процес перетворення даних в «цифровий інтелект»

5. Які необхідні заходи запровадити аби цифрова економіка служила б інтересам більшості, а не вузького кола?

6. Що потрібно для зміцнення потенціалу для створення вартості і отримання вигод цифрової економіки?

7. Охарактеризуйте стратегії використання цифрових даних

8. Охарактеризуйте нову політику щодо конкуренції та оподаткування в умовах цифрової економіки

9. Поясніть необхідність у прийнятті невідкладних заходів, забезпеченні гнучких можливостей і наданні міжнародної підтримки

10. Охарактеризуйте Індекс цифрової економіки та суспільства (DESI)

11. Надайте основні висновки DESI 2020

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 4. Індустрія 4.0

План лекційного заняття

1. Поняття та сутність Індустрії 4.0.
2. Структура Індустрія 4.0.
3. Типологія Індустрія 4.0.
4. Класичні та сучасні різновиди Індустрія 4.0.

План семінарського заняття

1. Індустрія 4.0 й управління цифровими процесами в бізнесі.
2. Парадокси Індустрія 4.0.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Обґрунтування міркування чи кожен бізнес має прагнути до використання Індустрія 4.0.
2. Обґрунтування необхідності використання Індустрія 4.0

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність Індустрія 4.0.
2. Перерахуйте ключові елементи структури Індустрія 4.0.
3. Які функції виконує Індустрія 4.0 у сучасному суспільстві?
4. Розкрийте сутність класифікації типів Індустрія 4.0.
5. Розкрийте сутність класифікації стилів Індустрія 4.0.
6. Назвіть типи Індустрія 4.0 за ознакою спрямованості впливу.
7. Розкрийте сутність персоналістичного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
8. Розкрийте сутність ситуаційного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
9. Розкрийте сутність поведінкового підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
10. Розкрийте сутність когнітивно-атрибутивного підходу до лідерства та наведіть приклади теорій.
11. Розкрийте сутність ціннісного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 5. Цифрова економіка і ринок праці

План лекційного заняття

1. Цифрова діагностика ринку праці.
2. Розвиток цифрового ринку праці.
3. Застосування тренінгових методів розвитку на ринку праці.

План семінарського заняття

1. Застосування сучасних цифрових технологій для розвитку компетентності на ринку праці.
2. Парадокси цифрового ринку праці.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Обґрунтування міркування, чи можна самостійно, не взаємодіючи з групою, розвинути навички лідерства.

2. Обґрунтування необхідного рівня цифровізації ринку праці.

Питання для самоконтролю

1. У чому полягає сутність цифрової діагностики ринку праці?
2. Обґрунтуйте переваги застосування цифрових тестів для виявлення необхідних працівників на конкретні види робіт.
3. За допомогою яких цифрових методик можливо виявити лідерські якості?
4. Які інформаційно-комунікативні властивості особистості впливають на розвиток лідерської компетентності на ринку праці?
5. Охарактеризуйте дев'ять ступенів росту Дж. Максвелла та шляхів їх діджиталізації.
6. Як діджиталізувати виявлення навичок лідера?

7. Обґрунтуйте пропозиції щодо розвитку цифровізації прийому на роботу та ведення порсонфікованого обліку працівників в бізнесі.
8. Розкрийте сутність компонентів психологічної готовності до діджиталізації ринку праці.
9. Охарактеризуйте методи цифрового визначення лідерських компетентностей.

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Змістовний модуль 2. Електронний бізнес

Тема 6. Управління та вимірювання цифрового ризику в бізнесі

План лекційного заняття

1. Концептуальні питання вимірювання цифрової безпеки.
2. Виявлення цифрових інцидентів та повідомлення про них.

План семінарського заняття

1. Суть цифрової безпеки у бізнесі.
2. Система кібер-захисту бізнес-процесів.
3. Види цифрових інцидентів.
4. Функції менеджменту цифрової безпеки бізнесу.
5. Принципи менеджменту цифрової безпеки бізнесу.
6. Методи вимірювання цифрового ризику в бізнесі.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Управління цифровим ризиком в бізнесі.
2. Вимірювання цифрового ризику в бізнесі.

Питання для самоконтролю

1. Визначте поняття «цифрова безпека бізнесу».
2. Яка мета менеджменту цифрової безпеки в бізнесі?
3. Завдання менеджменту цифрового ризику в бізнесі на сучасному етапі економічного й соціального розвитку України.
4. Менеджмент у діяльності фахівця з управління та вимірювання цифрового ризику в бізнесі.
5. Організація цифрової безпеки на підприємстві. Її елементи і функції, ієрархічна структура.
6. Сутність управління цифровою безпекою в бізнесі.

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 7. Практики он-лайн торгівлі та рейтинги споживачів і оглядів

План лекційного заняття

1. Підроблені рейтинги та відгуки.
2. Стимульовані рейтинги та огляди.
3. Негативні оцінки та відгуки.
4. Оманливі практики он-лайн-торгівлі.

План семінарського заняття

1. Інформація як предмет, засіб і продукт рейтингування при веденні он-лайн торгівлі.
2. Інформаційне забезпечення рейтингування он-лайн торговців.
3. Суть комунікації у системі управління он-лайн торгівлею.
4. Роль комунікації у системі управління он-лайн торгівлею.
5. Елементи та етапи комунікаційного процесу при здійсненні он-лайн торгівлі.
6. Види комунікацій та їхня ефективність.

7. Комунікаційні перешкоди і засоби їх подолання.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Перелік інтерактивних каналів комунікації.
2. Моделі ухвалення управлінського рішення та їх види при веденні он-лайн торгівлі.

Питання для самоконтролю

1. Що таке рейтинг он-лайн торговця?
2. Як класифікують рейтинги он-лайн торговців?
3. Як ви розумієте поняття «автоматизоване робоче місце он-лайн торговця»?
4. Що є основою комунікації при е-торгівлі?
5. Які елементи комунікаційного процесу е-торгівлі ви знаєте?
6. Коли комунікаційний процес е-торгівлі вважають завершеним?

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 8. Ефект нульового рейтингу в цифровій економіці

План лекційного заняття

1. Економіка нульового рейтингу.
2. Нульовий рейтинг та конкуренція.
3. Нульовий рейтинг та спонсоровані дані.
4. Нульовий рейтинг та перекупники рейтингу.

План семінарського заняття

1. Нульовий рейтинг в соціальних мережах.
2. Нульовий рейтинг та конкуренція.
3. Нульовий рейтинг та спонсоровані дані.
4. Нульовий рейтинг та перекупники рейтингу.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Роз'яснення «нульовий і спонсорований рейтинг - це те саме?»
2. Ознаки формальних і неформальних рейтингів в е-бізнесі.

План індивідуально-консультативної роботи

1. Написання реферату та підготовка на його основі доповіді і презентації роботи.

Питання для самоконтролю

1. Охарактеризуйте нульовий рейтинг.
2. Ваше розуміння спонсорованого рейтингу.
3. Яку мету мають формальні рейтинги?
4. Як відбувається стадія визначення нульового рейтингу в е-бізнесі?
5. Що таке перекупування рейтингу?
6. Які основні типи нульового рейтингу ви знаєте?
7. Як зробити нульовий рейтинг результативним для е-бізнесу?

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 9. Особливості розвитку інформаційних систем керування суб'єктами господарювання за умови цифрової економіки

План лекційного заняття

1. Аналіз особливостей цифровізації підприємств, установ та організацій.
2. Сучасні інструменти цифровізації економіки

План семінарського заняття

1. Особливості цифровізації підприємства.

2. Особливості цифровізації установи.
3. Особливості цифровізації організації.
4. Інструменти цифровізації економіки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Розкриття змісту цифровізації підприємства.
2. Розкриття змісту цифровізації установи.
3. Розкриття змісту цифровізації організації.

Питання для самоконтролю

1. Визначте сутність функції цифровізації підприємства.
2. Назвіть етапи цифровізації установи.
3. Вкажіть види цифровізації організації і охарактеризуйте їх.
4. Розкажіть про структуру та види інструментів цифровізації економіки.

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

Тема 10. Цифрові стратегії бізнесу, Е-бізнес

План лекційного заняття

1. Цифрова трансформація бізнесу.
2. Вкладення у цифрову трансформацію бізнесу.
3. Електронний маркетинг.
4. Електронна торгівля.
5. Інтернет речей.

План семінарського заняття

1. Ефективність цифрової трансформації бізнесу.
2. Організація та розміри вкладень у цифрову трансформацію бізнесу.
3. Е-маркетинг.
4. Е-торгівля.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти

1. Кваліфікаційні категорії працівників у е-торгівлі.
2. Визначення понять «інтернет речей», «е-бізнес», «е-винагорода».

Питання для самоконтролю

1. Розкрийте сутність е-бізнесу.
2. Що є основою теорії е-маркетингу?
3. У чому полягають відмінності між змістовними теоріями мотивації в цифровому бізнесі?
4. Дайте визначення «е-торгівля»?
5. Що таке внутрішня е-торгівля? Що таке зовнішня е-торгівля?

Рекомендована література:

Основна: [1-5]

Допоміжна: [1-6]

Електронні інформаційні джерела: [1-2]

Міжнародні видання [1-5]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в таблиці

Максимальна кількість балів отримана здобувачем вищої освіти на семінарському занятті становить 3 бали для денної форми навчання.

Виконання самостійної роботи, як правило, оцінюється під час проведення семінарського заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

**Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти
на семінарських заняттях**

Кількість балів	Критерії оцінювання
Денна	
3	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та семінарських завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу або правильно вирішив усі тестові завдання.
1-2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та семінарських завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та семінарських завдань або не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання контрольних робіт.

Формою проміжного поточного контролю є контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється від 0 до 5 балів.

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання
Теоретичні питання	3
Практичне завдання	2
Всього	5

Критерії оцінювання відповіді на теоретичне питання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання на індивідуально-консультативну роботу

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	5

Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	2-4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання відповіді на практичне завдання

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який у повному обсязі дав відповіді на всі практичні завдання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в основному розкрив зміст семінарського завдання. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав фрагментарні відповіді на практичні завдання у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі практичні завдання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0

Критерії оцінювання тестового контролю на платформі Moodle

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який повністю розкрив всі питання та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	5
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність лише окремих питань та використовував для цього наукову літературу та власну думку.	3-4
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який розкрив сутність менше половини питань.	1-2
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який взагалі не розкрив сутність визначень.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та диференційованого заліку (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі диференційованого заліку.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Диф.залік	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре		

60-69	D	задовільно	задовільно	
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	не зараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання диференційованого заліку оцінюються за чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно») і вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти.

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перелік засобів оцінювання, які застосовуються при вивченні навчальної дисципліни:

- диференційований залік;
- тести;
- комп'ютерне тестування на платформі MOODLE ДПУ;
- семінарські заняття;
- індивідуальні розрахункові роботи;
- контрольні роботи.

6. ФОРМИ ТА ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО ТА ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Форми поточного контролю:

- 1) модульні контрольні роботи
- 2) письмові, усні опитування на семінарських заняттях
- 3) тестування за темами
- 4) диференційований залік

Перелік питань до поточного контролю

Модуль 1

1. Розкрийте сутність цифрової економіки та її цілі.
2. Дайте загальну характеристику сучасним науковим поглядам на сутність цифрової економіки.
3. Розкрийте сутність основних складників цифрової економіки.
4. Як визначити основні індекси цифрові економіки?
5. Розкрийте сутність основних принципів цифровізації.
6. Розкрийте сутність цифрових технологій.
7. Розкрийте сутність концепцій цифрової економіки.
8. Які типи цифрових технологій використовуються в бізнесі останнім часом?
9. Розкрийте сутність сучасних концепцій діджиталізації бізнесу.
10. Назвіть основні функції цифрової економіки.
11. Розкрийте сутність Індустрія 4.0.
12. Перерахуйте ключові елементи структури Індустрія 4.0.
13. Які функції виконує Індустрія 4.0 у сучасному суспільстві?
14. Розкрийте сутність класифікації типів Індустрія 4.0.
15. Розкрийте сутність класифікації стилів Індустрія 4.0.
16. Назвіть типи Індустрія 4.0 за ознакою спрямованості впливу.
17. Розкрийте сутність персоналістичного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
18. Розкрийте сутність ситуаційного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
19. Розкрийте сутність поведінкового підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
20. Розкрийте сутність когнітивно-атрибутивного підходу до лідерства та наведіть приклади теорій
21. Розкрийте сутність ціннісного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.

Модуль 2

1. Суть цифрової безпеки у бізнесі.
2. Система кібер-захисту бізнес-процесів.
3. Види цифрових інцидентів.
4. Функції менеджменту цифрової безпеки бізнесу.
5. Принципи менеджменту цифрової безпеки бізнесу.
6. Методи вимірювання цифрового ризику в бізнесі.
7. Охарактеризуйте нульовий рейтинг.
8. Ваше розуміння спонсорованого рейтингу.
9. Яку мету мають формальні рейтинги?
10. Як відбувається стадія визначення нульового рейтингу в е-бізнесі?
11. Що таке перекупування рейтингу?
12. Які основні типи нульового рейтингу ви знаєте?
13. Як зробити нульовий рейтинг результативним для е-бізнесу?
14. Визначте сутність функції цифровізації підприємства.
15. Назвіть етапи цифровізації установи.
16. Вкажіть види цифровізації організації і охарактеризуйте їх.
17. Розкрийте сутність е-бізнесу.
18. Що є основою теорії е-маркетингу?
19. У чому полягають відмінності між змістовними теоріями мотивації в цифровому бізнесі?
20. Дайте визначення «е-торгівля»?
21. Що таке внутрішня е-торгівля?
22. Що таке зовнішня е-торгівля?

Перелік питань до підсумкового контролю

1. Розкрийте сутність цифрової економіки та її цілі.
2. Дайте загальну характеристику сучасним науковим поглядам на сутність цифрової економіки.
3. Розкрийте сутність основних складників цифрової економіки.
4. Як визначити основні індекси цифрові економіки?
5. Розкрийте сутність основних принципів цифровізації.
6. Розкрийте сутність цифрових технологій.
7. Розкрийте сутність концепцій цифрової економіки.
8. Які типи цифрових технологій використовуються в бізнесі останнім часом?
9. Розкрийте сутність сучасних концепцій діджиталізації бізнесу.
10. Назвіть основні функції цифрової економіки.
11. Розкрийте сутність Індустрія 4.0.
12. Перерахуйте ключові елементи структури Індустрія 4.0.
13. Які функції виконує Індустрія 4.0 у сучасному суспільстві?
14. Розкрийте сутність класифікації типів Індустрія 4.0.
15. Розкрийте сутність класифікації стилів Індустрія 4.0.
16. Назвіть типи Індустрія 4.0 за ознакою спрямованості впливу.
17. Розкрийте сутність персоналістичного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть при-клади.
18. Розкрийте сутність ситуаційного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
19. Розкрийте сутність поведінкового підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
20. Розкрийте сутність когнітивно-атрибутивного підходу до лідер-ства та наведіть приклади теорій.
21. Розкрийте сутність ціннісного підходу до Індустрія 4.0 та наведіть приклади.
22. Суть цифрової безпеки у бізнесі.
23. Система кібер-захисту бізнес-процесів.
24. Види цифрових інцидентів.
25. Функції менеджменту цифрової безпеки бізнесу.
26. Принципи менеджменту цифрової безпеки бізнесу.
27. Методи вимірювання цифрового ризику в бізнесі.

28. Підроблені рейтинги та відгуки.
29. Стимульовані рейтинги та огляди.
30. Негативні оцінки та відгуки.
34. Оманливі практики он-лайн-торгівлі.
32. Економіка нульового рейтингу.
33. Нульовий рейтинг та конкуренція.
34. Нульовий рейтинг та спонсорвані дані.
35. Нульовий рейтинг та перекупники рейтингу.
36. Аналіз особливостей цифровізації підприємств, установ та організацій.
37. Сучасні інструменти цифровізації економіки
38. Цифрова трансформація бізнесу.
39. Вкладення у цифрову трансформацію бізнесу.
40. Електронний маркетинг.
41. Електронна торгівля.
42. Інтернет речей.

7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Сунцова О.О. Цифрова економіка: підручник /О.О.Сунцова. – Дніпро: Середняк Т.К., 2023, - 474 с. ISBN 978-617-8139-22-3 DOI: 10.5281/zenodo.10466880
2. Сунцова О.О. Публічне адміністрування : підруч. 3-тє видання, доповнене та перероблене / О.О.Сунцова — Дніпро: Середняк Т. К., 2023, — 334 с. ISBN 978-617-8111-96-0
3. Сунцова О.О. Економетричне прогнозування соціально-економічних процесів у глобалізованому світі в умовах невизначеності військових дій // Фінансовий простір України в умовах глобалізаційних і деглобалізаційних трансформацій : монографія / за наук. ред. д-ра екон. наук, професора, заслуженого діяча науки і техніки України С. В. Онишко. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2023. – 686 с. ISBN 978-966-337-701-8 DOI: 10.5281/zenodo.8386114
4. Сунцова О.О. Управління та вимірювання цифрового ризику в бізнесі // Інформаційні системи і технології управління соціально-економічними процесами в галузях економіки: колективна монографія/ за редакцією Терещенко Л.О. – Б.: УГІ, 2023. DOI: 10.5281/zenodo.7924086.
5. Сунцова О.О. Оцінювання впливу фінансових технологій та віртуальних активів та економічне зростання країни. *Бізнес. Інновації. Менеджмент: проблеми та перспективи*, 2022, - с.139-140. DOI: 10.5281/zenodo.7556751

Допоміжна:

1. Suntsova O. The Defenition of Smart Economy and Digital Transformation of business in the Concepts Industry 4.0 and 5.0 *Technology audit and production reserves* — № 4/4(66), 2022. P.10-15. DOI: 10.15587/2706-5448.2022.265105 URL: <http://journals.uran.ua/tarp/article/view/265105/261223>
2. Сунцова О.О. Економетрична та цифрова трансформація бізнесу в концепціях Індустрія 4.0 та 5.0 *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку*. Том 2 №5, 2022. С. 36-47. DOI: 10.26565/2786-4995-2022-2-04 URL: <https://periodicals.karazin.ua/fcs/article/view/18836>.
3. Сунцова О.О. Вплив цифрових бізнес-активів та фінансових технологій на економічне зростання країни *Інфраструктура ринку*. 2022. № 68. С. 254-260. DOI: 10.32843/infrastruct68-44 URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2022/68_2022/46.pdf
4. Сунцова О.О. Діджиталізація та глобалізація в оподаткуванні у розрізі сучасної практики запровадження блокчейн-технологій *Фінансово-кредитні системи: перспективи розвитку* №3, 2021. С. 27-35. URL: <https://periodicals.karazin.ua/fcs/article/view/18331>
5. Сунцова О.О. Фінансові технології як складова цифрової економіки: тенденції в реаліях пандемії COVID-19 *Економічний вісник. Серія: фінанси, облік, оподаткування*. Випуск 7. 2021. С.161-175. URL: https://www.researchgate.net/publication/354927770_Finansovi_tehnologii_ak_skladova_cifrovoi_e_konomiki_tendencii_v_realiah_pandemii_COVID-

19?_sg%5B0%5D=wwif66Sz0TDlthVhqhe1sxN5QxsWyVQi2f3AdQTzxRw3KU0otgL7D2-E6gntGOaO4eh1Rn7lNeaJ6nal6xQJGcwhcwD0yYKvzEdJ1Evn.gKCR5N8qAyRApcNCNA6ynV8mbDhlpbnJo2ohT7iN88yCLIUZkafAT6Vm2b_7KV4Xb8EgwuNcWZSEKZtlhcsBjA.

6. Лугова В. М. Основи самоменеджменту та лідерства [Електронний ресурс] : навчальний посібник / В. М. Лугова, С. М. Голубєв. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2019. – 212 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. The Digital Economy and Society Index (DESI) URL: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/desi>
2. Eurostat URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>

Міжнародні видання:

1. Digital Economy Report URL: <https://unctad.org/page/digital-economy-report-2021>
2. Czech Market Surveillance Authority (2019), Communications with the Secretariat.
3. Danish Consumer Ombudsman (2015), Guidelines on publication of user reviews, <https://www.consumerombudsman.dk/media/49717/guidelines.pdf> (accessed on 4 February 2019).
4. DGCCRF (2018), Les faux avis de consommateurs sur les plateformes numériques, <https://www.economie.gouv.fr/dgccrf/faux-avis-consommateurs-sur-plateformes-numeriques> (accessed on 13 March 2019).
5. EC (2019), New Deal for Consumers, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-19-1755_en.htm (accessed on 19 June 2019).